

7/11127
GK 31

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.GEP.0.05.610- 1352
Konu : Yazılı Soru Önergesi

31.12.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Daire Başkanlığı)

İlgi: 17.10.2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-89331 sayılı yazı.

İlgide kayıtlı yazınızda, 7/11127 esas numarası ile Mersin milletvekili Sayın Ali ÖZ tarafından yazılı soru önergesi yöneltildiği belirtilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız aşağıda yer almaktadır.

Dernekler ve vakıflar, Türkiye’de sivil toplum kuruluşları arasında sayılmakta ve ekonomik büyüklükleri etkilemesinin yanında demokratik ve şeffaf bir toplumunun yaratılması, farklı çıkar gruplarının görüşlerinin uzlaştırılması, yeni teknolojiler ve küreselleşme baskılarıyla karşılaşan toplumun değişime ayak uydurmasının sağlanması açısından önemlidir. Toplumda bu denli önemli bir göreve sahip dernek ve vakıfların gelişmesini sağlamak amacıyla vakıf ve derneklere yapılan bağış ve yardımların vergi matrahından indirilmesine izin verilmek suretiyle ülkemizde sivil toplum kuruluşlarının gelişmesinin önü açılmıştır.

2011 yılı rakamlarına göre gıda bankacılığı kapsamında faaliyette bulunan vakıflara yurtiçinden toplam 6,8 milyon TL, yurtdışından ise 20.000 İsviçre Frangı, 574.986 Avro, 15.000 İngiltere Paundu, 289.990 Amerikan Doları ve 4.532 TL yardım yapılmıştır. Bunun yanında yine gıda bankacılığı kapsamında faaliyette bulunan derneklere de yardım ve bağış yapılmaktadır. Ancak teknik imkânsızlıklar nedeniyle sadece gıda bankacılığı kapsamında faaliyette bulunan derneklere ne kadar bağış yapıldığı belirlenememektedir.

Dernek ve vakıflar vergisel açıdan Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı, kuruluş amaç ve yasalara uygunlukları açısından ise Vakıflar Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığı tarafından denetime tabi tutulmaktadır.

Vergi incelemesinden maksat, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak, tespit etmek ve sağlamaktır. Bu amaçlarla incelemeye yetkili olanlar tarafından mükellefler hakkında yapılan vergi incelemeleri, vergi mahremiyeti ilkesi doğrultusunda mükellef haklarını korumaya dayalı olarak, mükellef ayrımı yapılmaksızın tüm mükellefleri kapsayacak şekilde yerine getirilmektedir.

Vergi incelemesinin yanında vakıflar ve dernekler Vakıflar Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığı tarafından da belirli sürelerde düzenli olarak denetime tabi tutulmaktadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yapılan denetim, bunların şube ve temsilciliklerinin amaca ve yasalara uygunluk denetimi ile yardım ve bağışlar dahil olmak üzere iktisadi işletme ve iştiraklerinin faaliyet ve mevzuata uygunluk bakımından düzenli olarak yapılmaktadır. Vakıflara yurtdışından yapılan yardımlar banka aracılığı ile yurtiçinden yapılan yardımlar ise makbuz karşılığında yapılmakta olup, vakıfların denetimi sırasında yurtiçinden ve yurtdışından yapılan bağış ve yardımların da denetimi yapılmaktadır.

Dernekler ise; 5253 sayılı Dernekler Kanununun 19 uncu madde kapsamında dernek tüzüklerinde gösterilen amaçlar doğrultusunda faaliyet gösterip göstermedikleri, defterlerini ve kayıtlarını mevzuata uygun olarak tutup tutmadıkları bakımından İçişleri Bakanı veya mülkî idare amiri tarafından denetime tabi tutulmaktadır.

Toplumda önemli bir role sahip dernek ve vakıfların gelişmesini sağlamak amacıyla vakıf ile derneklere yapılan bağış, yardımlar gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirilmesine izin verilmesi yanında, bunların edinimleri sırasında ödenen KDV tutarlarının indirilmesi de mümkündür.

Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedellerinin safi kazancın tespitinde gider olarak indirilebileceği hükme bağlanmıştır. Aynı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendine göre, fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedelinin tamamı gelir vergisi matrahının tespitinde, gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden indirilebilmektedir.

Katma Değer Vergisi Kanununun 17/2-b maddesi hükmüne göre fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin teslimi Katma Değer Vergisinden istisna tutulmuştur. Katma Değer Vergisi Kanununun 17/2-b maddesi, kısmi istisna kapsamında değerlendirilmektedir. Kısmi istisna kapsamında değerlendirilen işlemler dolayısıyla önceden indirim konusu yapılan KDV, indirim hesaplarından çıkartılarak gider ve maliyet unsuru olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Bu çerçevede, 2011 yılı için gıda bankacılığı kapsamında faaliyette bulunan vakıflara yapılan bağışlar dolayısıyla indirim konusu edilen tutarlar Yıllık Gelir Vergisi Beyannameleri üzerinden 519.968 TL, KDV beyannamelerinde ise 14.629.773 TL'dir. Kurumlar vergisi beyannamelerinde ise gıda bankacılığı kapsamında yapılan indirimler "Bağış ve Yardımlar (K.V.K. mad.10/1-c)" satırında gösterilmekte olup, 2011 yılı için bu tutar 432.652.291 TL'dir. Ancak bu satırın içinde Kanunda sayılan diğer kurum ve kuruluşlara yapılan bağış ve yardımlar da bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı